

Uzależnienia od substancji psychoaktywnych u dorosłych

Karty pracy dla terapeutów,
psychologów i psychoterapeutów

Spis treści

KARTA PRACY 1	
Kryteria diagnostyczne nadużywania alkoholu	5
KARTA PRACY 2	
Wywiad diagnostyczny – podstawowe dane o kliencie	7
KARTA PRACY 3	
Wywiad psychologiczny – identyfikacja problemów w różnych sferach życia	8
KARTA PRACY 4	
Opis stanu psychicznego pacjenta	9
KARTA PRACY 5	
Ćwiczenie „Coś za coś”	10
KARTA PRACY 6	
Tabela dyskusji z myślami automatycznymi	11
KARTA PRACY 7	
Diagnoza uzależnienia od konopi	12
KARTA PRACY 8	
Typowe działanie amfetaminy	13
KARTA PRACY 9	
Określanie celu i budowanie motywacji do jego realizacji	14
KARTA PRACY 10	
Analiza korzyści i strat	15
KARTA PRACY 11	
Praca nad sztywnymi przekonaniami powodującymi dyskomfort	16
KARTA PRACY 12	
Zdrowa semantyka	17
KARTA PRACY 13	
Praca z metaforą – metafora zdrowia	18
KARTA PRACY 14	
Praca z metaforą – cztery żywioły	19
KARTA PRACY 15	
Praca nad samooceną	20
KARTA PRACY 16	
Dziennik obserwacji emocji	21
KARTA PRACY 17	
Dzienniczek głodu alkoholowego	22
KARTA PRACY 18	
Diagnozowanie zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych naprzemiennym przyjmowaniem różnych środków psychoaktywnych w klasyfikacji DSM-5	24

KARTA PRACY 1

Kryteria diagnostyczne nadużywania alkoholu

Danuta Bethke

SKUTKI DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU

Alkohol jest jednym z najczęściej używanych i jednocześnie jednym z najmocniejszych środków psychotropowych – niestety w ogólnym znaczeniu tego słowa, społeczeństwo nie ma takiej świadomości. Napoje alkoholowe znajdują się w powszechnie akceptowanej, legalnej, łatwo dostępnej sprzedaży, są stosunkowo tanie i reklamowane w mediach. Analizując nadużywanie alkoholu szerzej, można ująć je w kontekście socjologicznym, gdzie interesuje nas kto, kiedy, dlaczego pije i czemu jest to społecznie niepożądane. Można analizować nadużywanie alkoholu w kontekście zaburzeń emocjonalnych, zaburzeń osobowości oraz jako lek na nieśmiałość, lęki i niepokoje. Analiza może dotyczyć również zaburzeń psychicznych powstałych w wyniku nadużywania alkoholu lub doszukiwać się przyczyn nadmiernego nadużywania alkoholu w powiązaniu z istniejącymi zaburzeniami (źródło: E. Woźny).

ROZPOZNANIE ZABURZENIA ZWIĄZANEGO Z UŻYCIEM ALKOHOLU WEDŁUG DSM-5 I ICD-11

O problemowym wzorze picia alkoholu, powodującym klinicznie istotne zaburzenia, można mówić, jeśli zachowanie danej osoby odpowiada co najmniej dwóm kryteriom z wymienionych poniżej i utrzymuje się przez 12 miesięcy.

Tab. 1. Kryteria diagnostyczne związane z używaniem alkoholu

DSM-5
• spożywanie alkoholu w większych ilościach lub przez dłuższy czas niż zamierzano • uporczywe pragnienie picia alkoholu albo towarzyszące temu nieudane próby ograniczenia lub kontrolowania picia • poświęcanie dużej ilości czasu na aktywności związane ze zdobywaniem alkoholu, piciem i likwidowaniem negatywnych skutków picia • głód alkoholu lub silne pragnienie, lub potrzeba picia • nawracające spożywanie alkoholu powodujące zaniedbywanie głównych obowiązków w pracy, szkole czy w domu • spożywanie alkoholu pomimo ciągłych lub nawracających problemów społecznych i interpersonalnych spowodowanych lub pogłębionych przez działanie alkoholu • ograniczanie czy porzucanie z powodu alkoholu ważnych aktywności społecznych, zawodowych lub rekreacyjnych